

BIEŻLA U GĦAQLIJA

Is-sur Nin baqa' waħdu wara li rafa' mix-xo għol. Imdaħħal fiż-żmien, ried xi ħadd li jdur bih, iżommlu d-dar nadifa, isajjarlu xi ħaġa, bla ma jaqa' taħt idejn min jisolhu jew min irabbi jedd fuqu bħal ma jagħmlu l-barranin mita jidhlu man-nies, l-aktar ma' raġel waħdu. Mur sibha tifla sewwa bil-għaqal, moħha biss fid-dar, li tista' titilqilha kollox f'idejha li m'hix imtajra għal barra, ta' fommha sieket, nadifa, tal-gabra, tar-ruħ, hekk kieku ried waħda s-sur Nin, iżda mur iksibha xbejba bħal din; fula f'qargħa, il-lum ħaġa li mhux għalkemm tiltaqa' magħha, jekk iddur Malta bi ħġara. Wara li talla' u niżżel dal-ħsieb f'moħhu fetaħ qalbu mal-kappillan tar-raħal u talbu jsiblu tfajla li tgħodd għalih biex tieħu ħsiebu, hu kellu jħallasha tajjeb u wara mewtu jħallilha kemxa żgħira flus u kull ma kellu mill-għatba l-ġewwa.

Il-kappillan ma riedx għall-ewwel jindaħal għax ma xtaqx jarfa' ħaġa bħal din fuq dahru, imma bejn li kien jaf is-sur Nin b'raġel tar-ruħ u ta' kelmtu, u bejn ix-xewqa li jista' jagħmel nitfa gid fir-raħal, qallu li jaħsisbha u jfittex jaqdih mill-aħjar li jista'.

—“Sur Nin,” qallu l-kappillan xi ġimagħtejn wara, “jaħraqdin għax indħalt fil-għażla tal-qaddejja li trid, nistħi ngħid li għaddewli minn moħħi ix-xebbiet kollha tar-raħal u għadni ma sibtx waħda sew kif tridha int. Għax waħda tajba u bint it-tajjeb imma rieqda u bla heġġa, oħra sbejha u rżina imma tħobb tiżzejjen wisq, oħra tajjba daqs il-ħobż imma ma tmiddx idejha fl-ilma mbieriek, oħra moħħha fuq il-werqa, oħra tħobb tiġġerra donnha sabi, waħda mċajpra u oħra lsiena ta' tellerita, u waħda kif tridha int ma nafx.”

—“Lè sur kappillan,” qal is-sur Nin, “int fejn mort b'rasek? Jien ma ridtx xi gawhra, ridt tfajla li taqdinu u għaqlija, u bint in-nies sewwa.”

—“U iva sa hawn naslu, għandi tlieta f'moħħi, tfal ta' darhom u tat-tajjeb ingibhomlok u għażel waħda minnhom int. Sa hawn nasal. Jaqbel hekk”?

—“Jaqbel ingħid, ma nafx kif naqbad inħallsek ta' dan kollu, nibqagħlek obligat għal għomri. Jiena nkun id-dar nhar il-ħadd fil-għodu u għal kemm nagħtihom daqqa ta' għajn, għax, noqgħod fuqek għall-imġieba tagħhom, naħseb li naħtar l-aħjar waħda minnhom f'kemmi ili ngħidlek. Ibgħatli kartà ma' kull waħda u kliem xejn.”

Is-sur Nin nhar il-Hadd, wara l-kantata, intasab bil-qeghida fil-kamra ta' quddiem it-taraġ jistenna lix-xebbiet li kellu jibgħatlu l-kappiġillan u minn fejn qagħad kien jara lil kull minn jidhol mill-bieb sas-setaħ. Fit-taraġ mid xkupa tal-lanzit u halla l-bieb imbexxaq.

Waslet l-ewwel waħda u ħabbtet qajla qajla.

—“Għaddi, ibqa' tielgħa.”

Dahlet. Hija u tielgħa lemġet l-ixkupa u kemmxiet xuffejha, ġibdet il-ġewwa kemm kemm id-dublett biex ma tmiss mal-lanzit u għaddiet la ġenbha. Qalet bejna u bejn ruħha: “Din x'għar-u-kasa hi xkupa fit-taraġ, mara bħali kellu bżonn is-sur Nin, mela hwejjeġ bħal dawn joqogħdu fin-nofs?” Dahlet fil-kamra ta' quddiem is-setaħ, sellmet lis-sur Nin u qaltli “Is-sur kappiġillan baġhatlek dil-karta.

—“Grazzi, selli għalih.”

Hija u niezla, biex ma tmissx mal-lanzit, għaddiet min-naħa tat-tarf l-ieħor tal-mikinsa.

Wara ftit ġiet it-tieni, tektket il-bieb u dahlet.

—“Għaddi ibqa' tielgħa.”

Tat malajr daqqa ta' għajn lill inkwatri tat-taraġ, lejn il-qsari ta' fuq is-setaħ imma ma ratx l-ixkupa, tfixklet fiha u kienet għodda marret għal wiċċha “Dawn x'nies huma”? huwa l-ixkupi hekk jintelku? qalet fiha n-nfiha u baqgħet sejra il-fuq.

—“Sur Nin, Dun Anton baġhatlek din”, u tatu l-karta.

—Selli għalih binti.

Hija u niezla ħarset biċ-ċiera lejn l-imselha u ħarget.

—Ħabbat il-bieb u dahlet it-tielet waħda.

Malli ħabbtet tielgħa lemġet l-ixkupa mitruħa f'nofs it-taraġ. Refgħetha u waqqfitha mall-ħajt “Din jista' jitfixkel xi hadd fiha”, qalet, inneħħuha min-nofs”. U telgħet.

Is-sur Nin ħadilha il-karta minn idha u qallha: Binti selli għal Dun Anton u għidlu: Kollox sewwa, imbagħad inkellmu.

Fil-għaxija, wara l-għasar, fittxu u qallu: Għażilt lil l-aktar waħda għaqlija u biezla li bgħattli, għid lil ommha li ġġibha għandi għada fil-għodu biex niftehmu. Baqa' sejjer miegħu id-dar, ħadu qatra u daħħnu sigarru u s-sur Nin fisser il-għażla x'kienet.

Daħak Dun Anton għax sab li ħabibu kien aktar sargu minnu u sa kemm dâm ir-raħal qatt ma sama' lis-sur Nin ighemgem mill-għażla li kien għamel.